

XII YHTEISESTÄ MIELESTÄ

Traktaatin numero XII nimi on ”Yhteisestä mielestä”. Siinä Hermes ja Thot keskustelevat siitä, mitä on ”Yhteinen Mieli”. Siitä käytetään myös ilmaisua ”Hyvä Henki”, joka tarkoittaa samaa ”Kaikkeuden Mieltä” ja jumalallista voimaa, joka on esiintynyt muissakin hermeettistä teksteissä.

Kääntänyt H.M. Lampikoski.

1. *Hermes:* Mieli, oi Thot, on lähtöisin Jumalan perusolemuksesta - jos, tosiaan, Jumalalla on perusolemus - ja vain Jumala yksin tietää mitä tuo perusolemus on. Mieltä ei ole siis erotettu Jumalan perusolemuksesta, vaan se tavallaan kumpuaa siitä, kuin valo Auringosta.

Ihmisissä tämä mieli on Jumala, ja siksi osa heistä on jumalia ja heidän inhimillisyytensä on lähellä jumalallisuutta. Sillä Hyvä Henki on sanonut, että jumalat ovat kuolemattomia ihmisiä ja ihmiset ovat kuolevaisia jumalia. Järjettömillä eläimillä, sen sijaan, on vain luontonsa vietit.
2. Missä tahansa on sielu, on myös mieli. Ja missä tahansa on elämää, on sielu. Järjettömissä eläimissä sielu on elämää ilman mieltä, ja toisaalta mieli on ihmisille suotu etu, joka ohjaa heitä kohti hyvyyttä.

Järjettömissä olennoissa mieli tekee yhteistyötä niiden luonnon kanssa, kun taas ihmisessä se vastustaa luonnon viettejä. Tuska ja nautinto turmelevat sielun heti tämän tullessa kehoon. Ja tämä yhdistynyt keho on kuin keitto, jossa tuska ja nautinto yhdessä kiehuvat, ja johon sielu uppoaa ja hukkuu.
3. Kun sielut siis antautuvat Mielen ohjattaviksi, jälkimmäinen valaisee ne kirkkaudellaan ja toimii vastoin niiden pyrkimyksiä. Kuten hyvä lääkäri aiheuttaa sairaalle keholle kärsimystä polttamalla ja leikkaamalla, samoin Mieli aiheuttaa sielulle harmia, repimällä siitä pois nautinnon, josta syntyvät kaikki sen sairaudet.

Sielun suurin sairaus on jumalattomuus. Seuraavaksi suurin on luulo, josta seuraa kaikki paha, eikä mitään hyvää. Siten Mieli, taistellessaan sairautta vastaan, turvaa sielun hyvyyden kuin lääkäri kehon terveyden.
4. Mutta kaikki inhimilliset sielut, jotka ovat ilman opastavaa mieltä, saavat osakseen järjettömien olentojen elämän. Niille mieli toimii avustajana, antaen tietä niiden intohimoille, jolloin nautintojen haku vie niitä kohti järjettömyyttä. Ja kuin järjettömät eläimet, ne eivät koskaan pysähdy järjettömässä vihasaan ja järjettömässä intohimossaan, eivätkä he koskaan saa tarpeekseen pahuudesta. Sillä viha ja intohimot ovat järjettämiä paheita, ja ne ylittävät kaikki rajat.

Jumala on asettanut lain näiden sielujen ylle, niitä kurittamaan ja nuhtelemaan.
5. *Thot:* Siten, oi Isä, kohtalon oppi, jonka minulle hiljattain opetit, vaikuttaa olevan vaarassa. Sillä jos Kohtalo määrää ehdottomasti, että tämä tai toinen tekee haureutta tai pyhäinhäväistyksen tai muun rikoksen - tuleeko heitä rankaista, jos heidät on Kohtalo siihen ohjannut?

Hermes: Kaikki on Kohtalon työtä, poikani, eikä ilman sitä olisi mitään olevaa aineellisessa maailmassa; ei hyvää eikä pahaa.

Kohtalo sanelee, että hyväntekijällekin tulee vastaava seuraamus, ja siksi hän toimii näin, saadakseen saatavansa toimittuaan niin.

6. Tällä erää, Thot, olemme puhuneet riittävästi pahuudesta ja Kohtalosta. Olemme jo puhuneet aiheesta toisaalla.

Nyt käsittelemme Mieltä, sen voiman ulottuvuutta, mitä vaikutuksia sillä on tietynlaisiin ihmisiin, ja miten sen toiminta eroaa liittyen järjettömiin olentoihin.

Lisäksi, niissä toisissa olennoissa se ei tuota hyötyä. Mutta ihmisissä se tyynnyttää vihaa ja himoa. Koska se toimii eri tavoin eri ihmisillä, meidän pitää ymmärtää, että osalla näistä ihmisistä on järki ja toisilla ei.

7. Mutta kaikki ihmiset ovat kohtalon alaisia, sekä myös syntymän ja muutoksen, jotka ovat kohtalon alku ja loppu.

Ja kaikki ihmiset kärsivät seuraamuksista, joita heille määrittää Kohtalo tekoineen; mutta eri tavoin ne, jotka toimivat järjen mukaisesti (joista sanoimme Mielen heitä ohjaavan), sillä he ovat vapautuneet paheellisuudesta, eivätkä he siksi kärsi paheiden seuraamuksista.

Thot: Mitä siis tarkoitat, isäni? Ettäkö haureellinen, tappaja, ja muut vastaavat, eivät olekaan pahoja?

Poikani, tietoisuuden lahjan saanut, vaikkei olisikaan haureellinen, kärsii kuin olisi haureutta tehnyt, ja vaikkei olisikaan murhaaja, kärsii hän kuin olisi murhannut.

Hän ei voi paeta muutoksen luonnetta sen enempää kuin syntymän.

Mutta on mahdollista sille, jolla on Mieli, vapauttaa itsensä paheesta.

8. Siksi olen aina kuullut Hyvän Hengen sanovan - hänen, joka olisi tehnyt ihmiskunnalle suuren palveluksen, jos olisi kirjoittanut kaiken ylös, sillä vain hän, poikani, ensimmäisenä syntyneenä jumalana ja nähtyään kaikki asiat, puhui jumalallisia opetuksia - kuulin hänen kerran sanovan, että "Kaikki olennot ovat Yhtä, erityisesti järjelliset olennot, ja että elämme voiman, energian ja ikuisuuden kautta, ja kuinka ikuisuuden Mieli on hyvä, kuten myös sen sielu.

Asioiden ollessa näin, älyllisiltä olennoilta puuttuu aineellinen ulottuvuus, ja siksi Mielellä, joka hallitsee kaikkia asioita ja, joka on Jumalan syvin olemus, on valta tehdä niin kuin tahtoo.

9. Sinun pitää siis ymmärtää ja soveltaa tätä opetusta kysymykseen, jonka esitit aiemmin - koskien Kohtaloa ja Mieltä. Sillä jos tarkoin vältät ristiriitaista puhetta, poikani, huomaat että Mieli, Jumalan Sielu, todellakin vallitsee kaiken yllä, Kohtalon ja lain ja kaiken muun. Ja että mikään ei ole sille mahdotonta; ei ihmissielun vieminen Kohtalon tuolle puolen, eikä (jos se on ollut välinpitämätön) sen asettaminen Kohtalon alle. Tässä olivat Hyvän Hengen puheista hienoimmat, tähän liittyen.

10. *Thot:* Ja ne ovat jumalallisia sanoja, oi isä, todellisia ja tarpeellisia. Mutta yksinkertaista tätä sanomaa minulle vielä. Olet sanonut, että Mieli toimii järjettömissä olennoissa niiden luontona, yhdessä niiden viettien kanssa. Järjettömien olentojen vietit ovat ymmärtääkseni intohimoja. Siten, jos Mieli toimii yhdessä viettien kanssa, ja vietit ovat intohimoja, onko myös Mieli intohimo, toimiessaan niiden kanssa yhdessä?

Hermes: Hyvin sanottu, poikani, tuohon minun täytyy vastata.

11. Kaikki kehoissa olevat aineettomat ovat intohimoille alttiita, poikani, ja tosiaankin niitä voidaan kutsua intohimoiksi. Jokainen liikuttaja on aineeton, mutta jokainen liikutettu ei ole aineellinen; Mieli liikuttaa myös aineettomia. Liike on kuitenkin intohimoa, ja niin kumpikin sille altistuu, liikuttaja ja liikutettu, toinen hallitsijana ja toinen hallittuna. Jos pääsee pois kehosta, pääsee pois myös intohimosta. Vaikkakin olisi parempi sanoa, ettei mikään ole vapaa intohimosta, poikani, ja että se vaikuttaa kaikkeen. Mutta on olemassa ero intohimon ja intohimon vaikutuksen kohteen välillä. Yksi on aktiivinen ja toinen on passiivinen. Kehot itsessään ovat aktiivisia, sillä ne joko lepäävät tai liikkuvat, ja kummassakin tapahtumassa on intohimoa. Aineettomat puolestaan ovat aina tekojen kohteena, ja siksi intohimon hallitsemia. Älä anna näiden käsitteiden hämmentää sinua: teko ja intohimo ovat sama asia, eikä niistä sopivamman käsitteen käyttäminen ole vahingollista.

12. *Thot:* Olet esittänyt opetuksen hyvin selkeästi, isä.

Hermes: Huomaa myös tämä, poikani, että ihmiselle - vaikkei millekään muulle kuolevaiselle olennot - jumala on myöntänyt nämä kaksi asiaa, Mielen ja järkevä puheen, jotka ovat yhtä arvokkaita kuin kuolemattomuus. Jos ihminen käyttää näitä lahjoja kuten hänen tulisi, mikään ei tule erottamaan häntä kuolemattomista; päinvastoin, kun hän on jättänyt kehonsa, kumpikin näistä lahjoista opastaa hänet kohti jumalten ja siunattujen joukkoja.

13. *Thot:* Entä muut elävät olennot, isäni, eivätkö ne käytä puhetta?

Hermes: Eivät, poikani, ne käyttävät vain ääntä, ja puhe eroaa suuresti äänestä. Puhe on yhteistä kaikille ihmisille, mutta jokaisella elävällä olennot on oma äänensä.

Thot: Ihmisten keskuudessa, isäni, eikö puhe eroa kansakunnasta toiseen?

Hermes: Se on erilaista, poikani, mutta ihmiskunta on yksi; siten, puhe on myös yksi, ja jos sen kääntää, niin huomaa sen olevan samaa niin Egyptissä kuin Persiassa kuin Kreikassa.

Poikani, minusta vaikuttaa, ettet tunne puheen erinomaisuutta ja merkitystä. Siunattu Jumala, Hyvä Henki, on sanonut, että sielu on kehossa, että Mieli on sielussa, että järkevä puhe on Mielessä, ja että Jumala on niiden Isä.

14. Järkevä puhe, siten, on Jumalan kuva ja Jumalan Mieli, kuten keho on muodon kuva ja muoto on sielun kuva. Aineesta hienojakoisin on ilma, ilmasta hienojakoisin on sielu, sielusta hienojakoisin on Mieli, ja Mielestä hienojakoisin on Jumala. Ja Jumala ympäröi kaiken ja läpäisee kaiken, kun taas Mieli ympäröi sielun, sielu ympäröi ilman, ja ilma ympäröi aineen. Tarve, sallimus ja luonto ovat Kosmoksen ja aineen järjestyksen välineitä. Jokainen sielullisista olennoista on olemus, ja niiden olemus on identiteetti. Mutta jokainen keho maailmankaikkeudessa on moninainen. Koska kokoonpantujen kehojen identiteetti liittyy siihen, että ne muuttuvat yhdestä kehosta toiseksi, ne säilyttävät identiteetin muuttumattomuuden.
15. Lisäksi, jokaisella kokoonpannalla keholla on oma numeronsa, sillä ilman numeroa ei voi tapahtua yhdistymistä, koostumista eikä liukenemista.

Yksiköt¹ synnyttävät numeron ja kasvattavat sitä, ja ottavat sen takaisin itseensä sen liuetessa, ja silti aine on yksi. Tämä koko Kosmos - tämä suuri Jumala, joka on vielä suuremman kuva, joka on yhtä Jumalan kanssa ja ylläpitää Isän tahtoa ja järjestystä - on elämän täyteys, ja läpi koko Isän tahtoman ikuisuuden paluun, ei ole mitään Kosmoksessa mikä ei eläisi, ei sen kokonaisuudessa, eikä missään sen osista. Sillä Kosmoksessa ei ole ikinä ollut yhtään kuollutta asiaa, eikä siellä ole, eikä siellä tule olemaan. Isä tahtoi sen olevan elossa niin pitkään kuin se pysyy yhtenä, ja siten on välttämätöntä, että Kosmos on Jumala.

16. Miten voisi olla mahdollista, oi poikani, että tässä Jumalassa, joka on Isän kuva, joka on Elämän Täyteys, olisi jotakin kuollutta? Sillä kuolema on pilaantumista, ja pilaantuminen tuhoutumista. Miten voisi olla, että osa pilaantumaton pilaantuisi, tai että jokin osa tästä jumalasta tuhoutuisi?

Thot: Onko sitten niin, isäni, että olennot, jotka elävät Kosmoksessa ja ovat sen osia, eivät kuole?

Hermes: Korjaa puheesi, poikani, sillä sinua hämmentää muutoksen käsitteistö. He eivät kuole, poikani, vaan kokoonpantujen kehojen tapaan ne liukenevat. Liukeneminen ei ole kuolemaa, vaan yhdisteen liukenemista. Ne liukenevat, mutta eivät tuhoudu, ja siten uudistuvat. Mitä on elämän energia? Eikö se ole liikettä? Mutta, mikä on maailmassa liikkumatonta? Ei mikään, poikani.

17. *Thot:* Mutta isä, eikö sinusta vaikuta, että ainakin Maa on liikkumaton?

Hermes: Ei, poikani, sillä se itse, yksinään, liikkuu monella tavalla ja pysyy tasapainossa.

Onko naurettavampaa asiaa kuin teeskennellä, että kaikkien olentojen emo olisi liikkumaton, se joka panee ne alulle ja synnyttää? On mahdotonta, että ilman liikettä synnyttävä synnyttäisi syntyvän. On järjenvastaista kysyä, onko neljäs elementti liikkumaton, sillä liikkumattomuus on keholle samaa kuin muuttumattomuus.

18. Siksi, poikani, sinun tulisi tietää, että kaikkialla Kosmoksessa kaikki liikkuu, joko kasvun tai hiipumisen toimesta. Se mikä liikkuu, myöskin elää, mutta kaiken elävän ei tarvitse pysyä samana. Kokonaisuutena ottaen, poikani, Kosmoksen kokonaisuus on vapaa muutoksesta, mutta kaikki sen osat kokevat muutosta. Mikään ei kuitenkaan pilaannu tai tuhoudu - nuo ovat käsitteitä, jotka häiritsevät ihmisiä.

Elämä ei ole syntymää vaan tietoisuutta, ja muutos on unohtamista, ei kuolemaa. Ja koska tämä on näin, on kaikki kuolematonta - aine, elämä, henki, sielu, mieli - joista jokainen elävä olento muodostuu.

19. Mielen kautta, siis, jokainen elävä olento on kuolematon, mutta kaikista eniten ihmiskunta, joka pystyy vastaanottamaan Jumalan, ja jakamaan olemuksen hänen kanssaan.

Vain tämän elävän olennon kanssa Jumala keskustelee, öisin unissa ja päivisin enteissä, ja kaikkien niiden kautta hän kertoo tulevasta; lintujen kautta, sisälmysten kautta, inspiraation kautta, tammipuun kautta. Joiden kautta ihmiskunta myös uskoo tietävänsä mitä on ollut, mitä nyt on, ja mitä tulee olemaan.

¹ ”Yksikkö” (kr. *henades*) on antiikin filosofiassa esiintyvä käsite, jolla tarkoitetaan olemisen ensimmäistä periaatetta ja mittaa. Jokaiselle reaaliseen olennolle on yksikkö ja jokaista yksikköä vastaa reaalinen olento. Yksikkö on reaalisen, yksilöllisen olemisen lähde.

20. Ja huomaa tämä, poikani, että jokainen elävä olento viihtyy yhdessä osassa Kosmosta: vesieläimet vedessä, maaeläimet maalla, lentävät eläimet ilmassa. Ihminen puolestaan hyödyntää näitä kaikkia, maata, ilmaa, vettä ja myös tulta. Ja taivasta itseään hän katsoo ja koskettaa aisteillaan. Ja Jumala, joka on energiaa ja voimaa, ympäröi kaiken ja läpäisee kaiken. Jumalan ymmärtäminen ei ole lainkaan vaikeaa, poikani.

21. Ja jos haluat nähdä Hänet, katso Kosmosta ja sen huolellista järjestystä; katso taivaallisten tapahtumien välttämättömyyttä, sekä johdatusta tapahtuneessa ja tapahtuvassa; katso ainetta, joka on täynnä elämää. Katso tätä suurta Jumalaa liikkeessä, kaiken hyvän ja kauniin - jumalten, henkien ja ihmisten kanssa.

Thot: Mutta nämä ovat energioita, isäni.

Hermes: Jos ne ovat kokonaan energioita, poikani, kuka on ne täyttänyt energialla, muu kuin Jumala? Vai etkö tiedä, että aivan kuin Kosmoksen osia ovat taivas, vesi, maa ja ilma, niin Jumalan jäseniä ovat elämä, kuolemattomuus, kohtalo, välttämättömyys, johdatus, luonto, sielu ja mieli, ja että kaikkien niiden säilyvyys on nimeltään hyvyys?

Missään, mikä tulee tai on tullut olevaksi, ei ole mitään, missä Jumala ei olisi, ei mitään, mitä hän ei tavoittaisi.

22. *Thot:* Onko Hän myös aineessa, isäni?

Hermes: Jos aine, poikani, olisi erillään jumalallisesta, minkä paikan sille osoittaisit? Niin kauan kuin se ei ole vastaanottanut energiaa, mitä muuta luulet sen olevan, paitsi epämääräinen möykky? Mutta kuka sen energisoi, jos se on energian saanut? Olemme sanoneet energioiden olevan osa Jumalaa.

Kenen toimesta, siis, on elävät olennot saatettu eloon? Kenen toimesta on kuolemattomat tehty kuolemattomiksi? Kenen toimesta muutokselle alttiit asiat muuttuvat? Vaikka sanoisit aine tai keho tai olemus, tiedä, että nämä myös ovat Jumalan energioita, ja että aineellisuus on aineen energiaa, kehollisuus kehojen energiaa, ja olemuksellisuus olemuksen energiaa. Ja tätä on Jumala, kaikkeutta.

23. Mutta kaikkeudessa ei ole mitään mitä Hän ei olisi. Siten koko, tai sijainti, tai laatu, tai muoto, tai kesto, eivät kerro meille mitään Jumalasta. Sillä Jumala on kaikkeus. Ja kaikkeus läpäisee kaiken, ja ympäröi kaiken. Kunnioita tätä opetusta, poikani, ja usko siihen. On vain yksi usko Jumalaan, joka on tämä: älä ole paha.